

Keleivis, Karališčiūje
Kas Utarninką išdūdamas, Kas-
tol, ant bile tokio Pūsto
apšielotas, su Pūspinin-
gels ant Bertainio Meitū

Keleivis

Šep kurtat dēl Keleivio
Kunigui Kurpaciui Kę-
rašii norėiu, tay jo Gro-
mata si ros Karališčiūje
Löbenichtsches Ho-
spital N° 1.

4. Egr. 9 Pf.

Karališčiūšius Broliams Lietuvininkams Žinēs parnešas.

N° 4.

Karališčiūšius. 28. Šanuaris

1862.

4. Nedėdienėj po Šmirtingųjų Šventės.

Evangėlija: Matt. 8, 23—27.

Gromata: Rym. 13, 8—10.

Dar daugiaus apie žmogaus Sutvėrimą.

(Persikaityt 1 Moiz. 1 Versk.)

„Dangus pasakoja Dievo Garbę ir Dvirtybę ap-
sako jo Rankū Darbus. Diena Dienai pasako ir Nak-
tis Nakčiai praneša. N'iera ney Liežuwo ney Kalbės,
kur ne girdims butu jų Balsas.“ Ps. 19, 2—4.
Taip mes liaupšinam su Karaliumi Dowidu, nužwelg-
dami ant pabaigtojo Darbo Swieto Sutvėrimo. Pat-
sai Sutwertojis apjwalgūdams wis tai, ką jis buwo
padaręs, rādo wislab geray, ogi mes tą apmastydami
urim tikt be Galo nusidymiti, ir pasižemindami tam
Garbę dūti, kurs wislab taip wisgalingay, taip išmin-
tingay ir taip maloningay padaręs ir sudawadijės. Ko-
kia dide, kokia šlowna wisa Swieto Budawone! Koks
dymnas Sutarimas wisū tū nesuskaitomū Danguis ir
Žemės Sutvėrimū, ir koks štebulingas kožno Sutvė-
rimo Štaisimus saw ypaczey, taip didžiausio, kaip ir
menkiausio: Dai isimislidams žmogus n'imanai ney ką
saktyti, kaip tikt wis atšikartodams šlowinti: „Pone
Diewe, kaip labay didi ir kaip daug yra tawo Darbū!
Tu jūs wisus išmintingay dawadijei, ir Žeme pilna yra
tawo Šerybiū.“ Ps. 104, 24.

„Ale ant tokio Liaupšinimo mes ypaczey wersti
jaucziames Wieszpaties wyriausiji Sutvėrimą ant Žemės,
Wiršunę ir Wainiką wisū Darbū šime Pasaulise išida-
bodami. Koks dymnas ir štebulingas sutairintas jau
ir žmogaus iš Žemės padarytasis Kunas! Doka tai jų
labjaus išpajinti norėdams tikt apmasyt, kaip ir kam
tawo Kojos, arba Rankos itaisytos. Pro ką Wieszpatis
tam Szirdi sutefes ir taip itaises, kad ji ir taw be
miegant tur krutėti ir tawo Kraują per wiso Kuno
Gylas waryti. Tikt apdumok, koks dymnas Atsikwe-
pimo Štaisimas, ir tikt išidabok, kaip tu istengi su sawo
Akimis, tokeis menkais Daiktais, wisa Swietą ap-
twerti ir su jomis iki aukščiausiu žwaigzdziū, daug
Millijonū Nyltiū astu esancziujū, nusėkti ir wisą sawo
Kuną Szwiesybe papilditi!

„Ale jaugi gana šiczion apie tai kalbėta; juk wi-
slab tai tokiame trumpam Suglaudame iškalbėti tikt

ne be butu galima! Labjaus šiczion dar Kart to pa-
minėkim, kaip maloningay Wieszpatis žmogū sawo
Abrozu sutwėręs, ir kokių Szlowej, Groznbėje bey Šš-
ganime žmogus stowėjęs pirm Susigriešijimo. Šš jo
Proto šwiete Pono Diewo šwiesiaustoji Ššmintis, iš jo
Szirdies Meilingumas, Lengwumas, Kantrumas, Meile
ir Mielasirdingyste; iš jo Noro Teisybe, Szwentybe
Gystybe iš jo Pomyštės ant wisū Žemės Sutvėrimū
Pono Diewo Wisgalybe ir Wieszpatyste, ogi šitai po
gyweno, podraug su Pono Diewo Abrozu žmoguje
Dziaugsmas, Patajus, Gynastis, Syls, Szwiesybe ant
Amžiū Amžiū. Tokiu šlownu žmogus sutwertas taip
pagal Kuną kaip pagal Dusią. Ale czion tus žodzius
dar nūgrunczius apmastant: „i Diewo Weidą su-
twėre ji,“ ir atsimenant, kad Diewo žodije Diewo Sunus
Diewo Weidu wadinams, kaip antay ir 2 Moiz. 33. 14,
kur Wieszpatis Moizėšini pasijabėjo: „Mano Weidas eis
pirm tawęs,“ — tay musū Pasijeminimo pilnasis Nu-
sidwymims dar tur jų didesnis pastoti. Mes išwystam,
kad jau Sutvėrime žmoniū Giminė su Diewo Sunumi
glaudziuses sudraugawota. Doji pagal jo Weidą ir
Paweliską leista, jeib jis wēl Gžesui issipildzius, patšai ir
pagal Kuną žmogumi ir mums lygus pastotu. Šš
Wiesds, cze turim saktyti: „Kasgi žmogus, kad tu, Aukš-
cziausis, jo atsimeni, ir žmogaus Sunus, kad tu ji
užstoji.“ Ps. 8, 5. Szestoj Sutvėrimo Dienoj, tai
esti Pētnyczioj, žmogus i Diewo Weidą sutwertas, o
tai lyg taipojau Pētnyczia buwo, didziausioji tarp wisū
Pētnycziiū, kurioje žmoniū Giminė Diewo Sunaus Krauju
atpirkta tape, idant musije Diewo Abrozās atnaujintas
butu ir Diewo Weidas iš musū wēl spindėtu.

„Dangi dabar wisas Sutvėrimis buwo gataws, jog
Wieszpatis galėjo su Pasimėginu ant jo nužwelgti. Ale
tacziau ne be mislikim, kad Swiets tūjau iš Diewo
Rankos išėjęs budams powisam toks buwęs, koki mes
ji dabar matom. Jau žmogaus Kunas, o kaip rodos
ir Kunas Galwijū buwo, pirmneng Pons Diews Žeme
dēl žmoniū Susigriešijimo prakelkes, (Versk. 3, 17)
šitai pasijabes, ne kaip dabar. Dabar maitinas žmo-
gus pagal sawo Kuno Štaisimą ne tikt iš wisokiū
Daiktū iš Žemės išaugancziū, bet ir wisokiū Gynoliū
Miesos walgidams, o Dangušas litū Sutvėrimū mai-
tinās wienat iš Miesos. Ale taip iš Pradžids ne be
buwo. Nėsa musū Pasakojime (Versk. 29. 30) štato
Ponas Diemas taip „žmonėms kaip ir wisiems Gywo-

liams ant Žemės ir visiems Pausėjams po Dangum, kaip ir visoms Kirmėlėms gyv' esančioms ant Žemės, kad visokią Jolę valgitu. Taipu neį jokiūs Neprietystės tarp Gyvuliū ant Žemės ne be buwo, bet Sandora ir Pakajus. Iš Tiesės, jau dabar musū mieloji Žeme tuleropu Budu meilinga issirodo norint dabar dėl Grieko „wisas Sutwėrimas padūtas yra Niekhstei.“ Ale tai bus Grozybe, kad Kartuntą „ir Sutwėrimas“ sawo buwusejė Grozybe atgaudams „walnas pastos nūg Tarnawimo pragaisťancziō Daikto ant slownōs Walnybės Diemo Waikū.“ Rym. 8 Persf. Wiešpats de dūdie mums tą anoj Dienoj su Dziaugsmu regėti. Amen.

Evangelijōs Pasuntinys Gottlyb Szwarts.

(Pradžia Num. 2.)

Tangi Mistras Szwartsas ūskaitė sawo fenasės Pasuntinystės Geitungas, o Gottlybs ūskaitė tasės lyg taipojau. Szitokiu Budu tūse Meto 1821 wēl Sykt ūskaitydams rado jifai Gromatą Pasuntinio Bārenbruk, Stetyniskio ūmogaus, kursai Indijoj tarp Pagonū Darbe slowėjo. Szita Gromata twėre Gottlybui macney i Szirdi, o cze jis pamislijo pirmą Kartą: „Ak kad ben ir aš galėcziau bėdnūsius Pagonis gelbėti; aš jau mielay wislab prastojes eicziau.“ Iš Pirmo jis nū pītōs Mislis pasiprocewojo walnas pastoti, ale tai rējo. Tada jis tai sake sawo mylimamjam Wiešpacziui, kad tas jam tą dymną Mislī ben atimtu, ale ji pasliko. Toktai kokiām ūmogui pasakyti, jis dar n'issidryso, ogi ir neį sawo Dėwui. Ale tacziau tam Tarpe jis tarde, kaip tai reikiant pradėti, jey kas noris tarp Pagonū pareiti. Szitokiu Budu jis gawo girdėti apie senąjį Dėtati Zenikī Berlyne, o jis ir patyre, kad wiens Kunigs Karaliaucziuje su jūmi Susitrasime slowis. Pas hitą Kunigą Gottlybs nuėjo ir iskreipke jam sawo Szirdiēs Pasleptinę. Tas nurasė i Berlyng, o bewel parejo Atrasas, tas Kurpsuwystės Gizelis turis i Berlyng nukeliauti, tenay Darbo jėpłotis, wislas liklas atsitrasė; ale jo Dėwai tam turi taipojau Pritarimą dūti. — „Dėtyt, kę Jus mislijat, aš labay meilicziau i Pasuntinius eiti!“ taip Gottlybs pradėjo, o tai sakant jam ne buwo pomisam lengwu ant Szirdiēs. Senasis Mistras ne žinojo, kę jis cze isgirsti gaungš. Tai jam dar ne buwo i Mislī ipūle. Ale jis apsimislijo, o tai buwo Gottlybui ant Gero, kad jo Dėwui Jodzei, Matteosiaus pasliausiamė Perskryime parasytieji, ne buwo is Bybeliū arba ir is Szirdiēs isipūle. Jis sawo Sunui tik ang Pono Tėzaus Jodi primine, kad kas norėdams Koryczią budawoti, turis pirma apsirokoti, ar is ir turis, kiel ant Isťesėjimo Reikals, ale šep jis jam wisą Walę dawe, daryti pagal sawo Szirdiēs Geidawimą. D Motina Szwartsėne dare lyg taipojau. Szitai po Gottlybs rjo; jis sawo Ryškūli susitaisēs wandrawo ant Berlyno linkay. Czion jis Kurpsuwystę ware tris Bertainius Metū, tada sake jam Tė-

ratis Zenikis: „Gottlyb, Tu gali Wardan Diemo i mano Namus iskoti.“ Szitokiu Budu pastojō Karaliaucziōs Kurpsuwystės Gizelis Berlyniskiu Pasuntinystės Mokintiniū. Tėwelis Zenikis buwo tūczēs jau pasenēs, ale jis turėjo Namus pilnus ūmoniū. Gitslawš, — anš potam daug garbaworasīs Rynėsū Pasuntinys — buwo cze taipojau Mokintiniū. Cze Gottlybs mokinosi stropjey ir wiernay, kas jam uždūta buwo. Dgi Gottlybui hitokiu Budu Meto 1822 i Pasuntinystės Moskū istojant, tay Karaliaucziuje kone pomisam tam patim Czese ir Pasuntinystės Draugyste sustojō, sentausioji tarp wisū kitū šiaurinj Bokerijoj esancziujū. Kolę Dali Gottlybs prie hito Sustojimo turėjēs, tai ana Diena iskreipš.

Trims Metams prabėgus — tai buwo Meto 1825 — norėjo Londoniskė Pasuntinystės Draugyste, kad Zenikis jei ant Pasuntinystės Darbo tarp ūydū du Pasuntiniū dūtu, ogi Zenikis paswadino musū Szwartsą bey dar wieng sawo Mokintiniū, kad jūdu i hitą Pasuntinystę tarp ūydū istotu. Tai ne buwo pagal Gottlybo Mislī, jis butu daug mieliaus tarp Pagonū isėjēs. Ale jis buwo ismokēs klausyti, kaip toktai kōznam wiezlibam Pasuntinystės Mokintiniui pareitis, o todel jis klause hitam Pawadinimui. Ale jo Diemas ji tacziau norėjo tarp Pagonū statyti, o pries tai Zenikis Nieko ne galėjo daryti. Wislab taip gabijosi, kad kitai turėjo i Szwartsō Wieta istoti, o Gottlybs gawo dar Pakajuje Namē pasilikti. Gitslawš buwo jau ilgoką Czesa i Hollendiską Pajuriū Miestą Rotterdam iskeliamēs, o is ten toliaus i Pagoniją islustas jis rase sawo pirmasės Gromatas is ūpakaliniosēs aušrinēs Indijōs. Tos ikaitino Gottlybui Galwā ne mentay, o jis mislijo: „Ak kad ir aš ben Sykt i Rotterdamą, o is ten toliaus iskeliauti gaucziau!“ Ale tūmi jis dar du Metu turėjo laukti. Tam Tarpe jis dar gawo sawo mylimąjį Dėtati Zenikī i Kapus islydėti, ale weil po to parėjo jam tas Pasaukimas, i Rotterdamo Miestą nusikāinti, o jis su Dziaugsmu trauke sawo Keliū i Hollenderiū Žeme. Dūjau po Naujo Meto 1828 nukāko jifai i Miestą Rotterdam.

Pirm sawo Iskeliamimo jis dar buwo Karaliaucziuje, sawo mielame Dėwiskēs Mieste apsilankēs. Jam i Rotterdamo Miestą nukeliamus ji ir tenay Diemo Waikai mylėjo, pirm wisū kitū to Czeso Kāšejas Rotterdamo Pasuntinystės Draugystės, Wardu Ledebur; o tai ir ne buwo Gėda, jey tas kę mylėjo. Galiaus jis gana laukēs po pus antro Meto podraug su Rydeliū ant Salōs Celebēs (daug Szimtū Myliū toli anapus aušrinū Indijū) islustas tape, o hitai po buwo is musū Gottlybo Pasuntinys pastojēs.

Pagonai, pas kurius ji buwo nusuntę, gyweno wisay šauriniam Krašte didziōs Salōs Celebēs. Czionay randas aukšta ir kalnota Szalis, wadinama Menahasse, puiki Žeme, wis wēsi kaip Gyropoj, kad Meijo arba Junijaus meilingieji Drai kwapstos, ale ūmones tenay buwo jū baifēsni. Tie, šaukiami Alf-

rais, issiveizd brunay gelti, yra dailaus Stomens, ale neczysli Suffretėlei, Girtoklei, bjaurus Kefsininkai ir diewisfūse Dalyfūse Nieko n'ismana kaip Galwije, mediniū bey almeniniū Balwonū Garbintojei, o cze ir wisur wislab kribžda pilna Walijanū; taip jie wadin sawo Kunigus, arba geriaus sakant Zynius bey Bur-tininkus, wyriskus kaip ir moteriskus, kurie anus bėd-nūsius Zmones wis dar daugiaus papalkin, is ju Pai-tystės maitindamies. Kiaulės Pilwas tai ju Wybelės, kaip prie musū Kortininkems Kortos, o Walijans praneša tai kaip aukštą Diešą, ką jis is Zarnū Kiauliū bey Parfeliū kaitės. Bet wisame tame Alfurams taip ger atsidūd, tarši jiems Dangus ant Žemės esąs, ir toksai miešlinis Žodis jiems lyg kokia saldziausioji Ewangelija. Pirm feliū Szimtu Metū buwo Kartą Momėdoniskū Zmones, wadinami Malaijei prie ands Salds pribėgę. Žiems pamėgo šita gražioji Žeme, jie pasilikto czionay besėdi ir pradėjo Pagonis pagal sawo Momėdoniskū Būdą ant sawo Momėdystės priversti, tai esti jie siaute ir pustijo su Ugnimi ir Kardū, kad Alfurai ju Bierą ne norėjo priimti. Ale tūmi jie prie tū Nieko n'istaise. Tie weikliaus dawėsi nusizawinti, uziot jie sawo miešlinę Bierą i Momėdo Bierą butu ismainę. O tame jie ir taip piktay ne dare, nēsa cze wienu Wiera tiek werta, kiel kita. Taugi Malajiskūi Sweczei Juriū Pakraščezis gywentinay istaisydami ja-wino, ką jie cze tik sugrėbti galėjo, bet Alfurai atsitraukę aukštyn i sawo Kalnyus. Czionay Malai-jiskūi juš pasėkti n'issidrysdami jiems Pakajū dawę, o czionay jie ir taip ussikėtino ir tokie nelabi pastojo, kad Alfurai, Menahassėje gywenantieji, toli ir placzey kaip pikeziū pikeziausi Zmones wisame užpakali-niame Krašte austriniū Indijū pažystami buwo. Jey kas tenay nor koki Zmogū kaip koku piktū ir nelabu Pagonimi paženkinti, tay jis ji isdarco, ji Alfuru ispaubdam.

(Daugiaus pareis Num. 5.)

Šešū Kurfirštėjė

ait dabar jau per ilgą Czėsą labay dymnay. Czion buwo Meto 1831 toks Žemės Dawadas padarytas, kaip jis Walnybės Prieteliams geriaus pamėgo. Ale kadangi tenay Wyriausybei ne galima buwo, pagal tą waldyti, tay tas tape atmetas ir kits padarytas. Pa-gal šitą pastutinijį Dawadą tape tenay Žemėje Depu-tiertai atsitartotinay skirti, ale tieji wis kas Syki Mieste Kassel tūjau pirmą Kartą susiję istaria, kad jie ne pagal tikrajį Dawadą nū Meto 1831 esą skirti, ir todėl jie ne turi tą Deisybę Žemei Zstatimū susne-kėti. Žiems toktai istarius ten Deputiertai Namūn parsuncziami ir šwiežus Stryimai israšomi. Ale Zmo-nes kaip rodos wis wēl tus paczius Deputiertus pasfir, o tie wos Mieste Kassel susirinkę wēl tą pati Zstarimą dūd kaip pirm to, ir todėl jie wēl Namūn parsuncziami.

Szitas Namūn Parsuntimas nusidawe jau dabar ar treczią ar ketwirtą Syki šiosa Dienosa is Naujo. Kas zin, kas cze bus ant Galo.

Wisofia žine.

— Musū Wiešpats Karalins bey Karalėne apsilanke 23 Januariju prie Wiešpatėnės Kasilės Ka-ralėnės Szarlottenburgkije ir laike czionay Pėtus.

— Diewui dėkun didysis Szaltis jau powisam atsimetės. Anoj bais haltoj Nedėlėj yra siczion ne toli Karaliauczius ir wiens Zmogus susalęs. Zmones jo Lamoną rado Pakelij pale Holsteinskio Damo prie Krumo be gulint. Ar šitas Szaltis ir šep dar kur daugiaus Iškādės padaręs, n'esme tirti game. Buwo pramanyta, kad siczion Karaliaucziuje Zalneri ant Baltės, wiens Ponū Tarnas sawo Kamaroj, Pustillions ant sawo Wėjimo Sosto esą susalę, ale tai ne buwo Dieša. —

— Dar musū Saime Nieko ikšiol n'iera susne-kėta. Deputiert - butije pirmausy tape permėginta, ar kožnas Deputiertū esąs kaip pūlas pagal Zstatimus skirtas. Tada pasislyre kožnas Buts sawo Dawadi-toji arba Prezidentą. Ponbutis Princą Hohenlohe-Ingelfingen; Deputiertbutis Oberburgmistrą Grabow, kurtūmi taip Tolyngiantieji, kaip ir kiti Walnybės Prieteli daugiausy issitik. Karalystės senūsius Dawadus islaikyti meilijancziujū tik mažas Pulkelis Depu-tiertbutij atšradęs, kursai cze Nieko ne galēs istaisyti. Lietuwinkus, ju Budus ir Reikmenes Uzstojancziujū cze ne be bus ney wienu. Potam yra Pouai Ministe-rei kelis Zstatimū Uzmanimus Saimui ant Permastimo idawe, kaip antay bēl naujū Kiemū Policeies Dawadū — bēl to, kad turint galima buti, ir paczius Ministe-rius i Promą traukti, jey jie kūmi prieš Žemės Da-wadą ir Walnybę nusizengę, — bēl to, kad reikiant šwiežey uždėtaji Klassensteyeriū Padaugsinimą ant pub-antro Meto toliaus rinkti, — ir kas tam lygu.

— Is Amėrikės pasakojama, kad pirm Trumpo tenay wēl Rušis nusidawēs, kuriame Atpūtusieji per-galėti atgal trauktis turėję.

— Szale Paryžo Miesto buwo 19 Januariju Daugybe Zmoniū ant didzio Ledo czuizinėti ir Szenu-tėmis bėgioti isėjusi. Ale Ledo po šita Daugybe Zmo-niū iluzo. Klyksmas is to pasidarešis buwo n'isfalba-may skaudus. Rods didziausia Dalis Gluzusijū, kaip rodos, issigawo laukan, arba tape nors wargingay is-gelbėta, ale keli cze turėjo nuffėti.

— Grykiskasis Szadentis Dosijos, kursai šę Wasarą ant sawo Karalėnės šowęs, yra ant Smerties prasuditas, taziau Karalėne yra pati už ji meldusi, o todėl yra Karalius jam Gywasi padowanojęs, ale šitas Piktadėjis turēs iki gynyds Galwės Aplalime pa-silikti. —

— Wyriausis Miestas atpūslasių Šaur-Amėri-
lonū, Wardu „Szarleston“, yra pirm Trumpo pagal
didžiausę Dalį nudegęs. Misljama, kad Berginei, Bal-
nybės geisdami ir prieš savo Bargintojus isfikirpinę
budami, aną Ugni sukursę, kuri 576 Butū podraug su
5 Baznycioms i Pelenuš pavertusi.

— Pozū katilistiklasis Erc. Wyškupas buvo musū
Pono Baznycz. Ministerio von Bethmann = Hollweg pa-
prašytas, kad jis savo lenkiskliems Kunigams prisakytu,
idant tie minau Baznycziosa ne dūtu maistisklus ir
žmoniū Szirdis sujudinanczius Giedojimus giedoti. O
tasai savo Kunigams yra apie tą Dalį ir Raštą
išleidęs, kursai beje Raistū kelti uždraudz, ale tacziau
welij, kad žmones savo lenkiskū Szirdziū Tautimus
Baznycziosa ištartu. Szitaipo hitas Raštas prie
Lenkū žmoniū Popyki dar daugiaus sukursto, ne kaip
gesin. —

— Karaliskasis Pasuntinys ir Ministeris Konstan-
tinopelije, Grows Goltš, yra ewangelistkijū Kunigą
Pischon, kursai tenay kaip Karaliskas Kunigš prie ano
Pasuntinio bey wisū prie hitos karaliskos Pasuntinystės
stowincziū ewangelistkū žmoniū per Dusiū Kupintoji
statytas buvo, todėl nū jo Urėdo nustatęs, kadangi Ku-
nigš Naujo Meto Dienoj Mizioj buvo sakeš, kad da-
bar begu ir patš Pons Grows daugiaus Surinkimā
atlanksęš, ne kaip ikšiol. Nėsa Pons Grows Golt-
šas buvo per Metą tikt du Kartū Baznytelėj atšradęs,
o todėl jam labay Sažinėj peršejo toks Kunigo Pri-
minimas.

— Berlyniskės Ceitungos pasakoj, kad esant ne
menkay netikrū 25 Doreliniū Popierpiningiū atšradusiū,
kuriū reik saugotis. Paženklinti tie Popierpiningei esą
Bukštawu D. ir Nummeriu 690167.

— Musū Wyriausybe apsažybin, kad, jey toks
jauns žmogus pirm Atlikimo savo Žalnierystės Szlyžbės
ar apšwedęs ar Lauką priimas, arba šep kaip nors
Namus isitaisas, tay tas ne galis nū Žalnierystės wal-
nas pastoti, ir todėl patš kaltas esąs, kad jis po Žal-
niereis išimtas tūmi i didesnius Bargus pareinas.

— Mēs tanken gauname patirti apie Nepalaimā
per Nepasidabojimā ant Gelžkelio nusidawusę. Pirm
Trumpo ejo wiens Gelžkelio Užweizdėjimo Zarnas ant
Lauko ne toli nū Elbingos hale Gelžkelio, ale per
arti. Wežimū Trukis jam pasluy atuzdams ji prie
Sermėgods Škverno užgawęs paplėše ji po Wežimu, ir
umay tas Bėdnasīs buvo sutruškintės.

— Szale Westpreisū Miestelio Gollub nusidawe
9 Januarijū per Smilczū Kasimā išgastinga Nepalaima.
Sufaliusiū Smilczū Grumstai nū Kalno Statumods
nugrudami užmuše cze befasanti septyniū Metū senā
Baikeli tūjau ant Wietos, bet 12 Metū senai Mer-
gaitei keli Sqnarei taip sutruškinti, kad ji iš to begu
peik potam lyg taipojau bus numirusi. Žmoniū Resi-
augojims hitame Dalyle jū didesnis rodoš, apmastaant,

kad jau pirm Poro Metū 16 Metū sena Mergaitė ten
pat lyg toliujau Budu Smerti radusi. Keiktu už tai
wisur rupinti, kad tokiū priegadingū Smilczū Daubū
niekur ne pasidarytu.

— Iš Danstos Pakalnės pasakojama, kad daug
ten gyvenancziū Manistū savo Laukus ant Pardawimo
išsulio, mislidami, kad per Demokratū Szauksmā, kūrš
dabar Deputiertbutije prieš jūs pastosēs, jiems ta jū
senoji Teisybe, pagal savo Bierg nū Žalnierystės walni
pasilikti, busenti išplėsta, ir kad jie todėl turēsę savo
Tėwisę prastoti ir swetimoj Žemėj (pėtinioj Rusijoj)
saw Dumjo jėskotis, kur jiems daugiaus Meiles ir Pa-
kentimo jū Wieros išrodoma.

— Iš Waršawos pareit ta Žine, kad tenay
dėl nusidawusios Priešgynystės ir dėl žmoniū Sujudi-
nimū prieš Rusiskaję Wyriausybę pirm Kalėdū Szwen-
tės esant 12 katilistikkū Kunigū i Sibėrijā išgabenti.
Dgi dar ir wis daugiaus Lenkū žmoniū aname Mieste
ant Prasudijimo sujėskomi ir i Kalėjimā isodinami.

— Iš Dilžės Ceitungosa rašoma, kad tenay wis
atškartotinay yra netikrū Pinigū pasirodę, butent Do-
relstukiū bey Dorelstukiū, ir kad per tūsius yra tenay
daug žmoniū prigauti ir i Škādą parėję; ale pirm
Trumpo esanti wiena hitū netikrū Pinigū Fabrike
Heinrichswaldū arba Gastū Baznytkemij surasta.
Žaipgi Pūdelis tol eit Wandens, kol jis sutrukęs.

— Ceitungosa pasakojama, kaip nauja garine
Sziepiš, Wardu „von der Heydt“ 21 Decemberi iš
Elbingos i Klaipėdą išbėgusi, per wisas Wėtras, Pusti-
mus, Myglas ir Wilniū Dukimus labay wargingay
31 Decemberi iki prieš Klaipėdą nusigawusi, ale dėl
Wėtrū Sautimo tacziau ten i Žbegi išgauti neb' ga-
lėdama wėl ant Piliawos atgal gryšti turėjusi, jau be
Angliū budama ir todėl Garū pasidaryti ir Trimo Katus
pasukti neb' galėdama, ji ant Seklumos užwarnta tapusi,
ir ezion pasilikti turėjusi, iki kol 2 Januarijū Piliawos
Lotšai, patys kone wisay sustyrę ir pušgywi budami žmo-
nes nū andš Sziepiės rods dar gnyus, ale jau kone
powisam sustyrusius nuimti galėjo.

— Kaip Mieste Rastadt taip ir Frankfurto
Mieste, kur Prusū, Esterreiskikiū, Waieriskikiū ir kitū
Wokėtijos Žalnierū stow, yra tarp wiendš bey hitos
Žemės Žalnierū atškartotinay Waidai ir Susimusimai
nusidawę, jog Keikals pastoj, Žalnierius ant tokio Czėsio
iš jū Kasarū n'isileisti. Prusū Žalnieriams yra prisakyta,
jey jie dar Syki prie tokio Susimusimo prisidalyšę, tay
jie gaušę ir patim Szaltije masieroti ir po nogum Dan-
gum Bywualkūse nakwynoti.

Preke Karaliauczinje 28. Januarijū.

Kwiētzej 80—100 Sgr., Ruget 58—62 Sgr., Miezet, did.
40—45 Sgr., maž. 35—42 Sgr., Awizos 25—32 Sgr., Žirnei
rain. 65—80 Sgr., halt. 55—60 Sgr., Szjens 24—26 Sgr.
už Cent., Szaudai 12—15 Sgr. už Cent., šwiežus Swiestas ant
Lurgaus peršams 9—10 Sgr. už Swarg.